

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
tőzsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 16 K. — Fél évre 8 K. — Negyed évre 4 K
Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földműveseknek és szeré-
nyebb javadalmazásu hivatalnokoknak évi 12 kor. félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

Megjelenik hetenként.

Kérem az előfizetőkhoz. Mély tisztelettel kérjük ama előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy a lapdíjat a külön borítékban küldött utalvánnyal mielőbb juttassák hozzánk.

Pénzek és levclak **csakis budapesti címünkre** (Teréz-körút 2.) küldendők.

Szabadka vármegye.

Időközönként egy agyongyötört vén kacska jelenik meg vármegyei közéletünk színterén. Valaki abban leli szórakozását, hogy a »Szabadka vármegye« gondolatának beteges életet ad és a sajtó szárnyain világgá röpteti.

Most is ilyen kacsahír jelent meg egy komolyabb, megbízhatóbb közleményekre érdemes lapban: *Az Ujságban*. Ez a sajtóorgánium ugyanis szombati számában a következő furcsaságot közli:

A háboru kitörése előtt gyakran esett szó arról, hogy Bácsme gyét ketté osztják és az egyik résznek: Bács-Bodrogme gyének Zombor, a másiknak: Szabadkame gyének pedig Szabadka lenne, a székvárosa. Szabadkát nagy lélekszáma, kiválóan kedvező fekvése, nemkülönben nagyszerű vasuti összeköttetése is arra predesztinálják, hogy megyei székhely legyen, mert a megyei székhelységgel együttjáró intézmények nagyban elősegítene k fejlődését és magyarosodását a környéknek is. A világháboru még javában dul, de már szó került arról ismét, hogy Bács-Bodrogvármegyét szét kell választani. Egy előkelő munkapárti képviselő úgy nyilatkozott, hogy a háboru után Szabadka feltétlenül megyei székhely lesz.

Mondanunk se kell, hogy ezzel a hírrel lap társunkat felültették. Senkinek, egyetlen *hivatott* férfiúnak se jut eszébe, hogy Bács-Bodrogvármegyét ketté szelje. Nemcsak most, a háboruban, amikor komolyabb, fontosabb, az ország érdekeit erősebben átfogó kérdések várnak megoldásra, hanem békés, normalis időkben se gondolnak az *illetékes* tényezők arra, hogy ebből a nagy, hatalmas, egészségesen és sikeresen működő vármegyéből kettőt csináljanak. Ellene van eme frivol terv ellen a józan ész, a közigazgatási érdek és a megyei közéletnek minden fontosabb ügye.

Ugyan miért kellene az egészségesen jól dolgozó közigazgatási apparátust gyöngíteni? Milyen érdek kívánja, hogy az adminisztráció technikáját nehezsítsük és a költségeket ok nélkül szaporítsuk? Ez lehet egyeseknek érdeke, akiknek rejtett céljait nem ismerhetjük; de a közérdeknek ehhez igazán semmi köze.

A főispán üdvözlése. Dr. Purgly Sándor főispánt királyi kitüntetése alkalmából az ország minden részéből tömegesen üdvözlök. Nap-nap után küldöttségek jelennek meg nála, hogy ragaszkodásukat kifejezzék. A vármegyei tisztikaron kívül küldöttséget menesztettek: Zombor városa, a pénzügyigazgatóság, a tanfelügye lőség, a törvényszék, a folyam mérnökség stb.

— Az apatini képviselőválasztás iránt a vármegyei munkapárt mielőbb megteszi a szükséges intézkedéseket. Több nevet emlegetnek. Az intéző körök azonban természetesen csak azt a jelöltséget fogják respektálni, amely a választókerület öszhangulatában gyökeredzik. Az apatinkerületi munkapárt — mint halljuk — néhány nap mulva tartja jelölő értekezletét. A választás, minthogy a pártközi megállapodás szerint az ellenzék nem állít jelöltet, egyhangu lesz.

A hősök árváiért.

Zombor, 1916. május 25.

Ámulva néztem a magyarányu mozgalmat, azt a hatalmas akciót, melyet az egész ország, melyet a katonák indítottak meg a hadiárvák érdekében.

A Hadaibum eszméje, az ezzel kapcsolatos charitatív cyklus, Kun József Jenő nemes ambícióval nekilendült agitációja ezt a szent célt szolgálja mind!

Szinte belebizsereg a szívem a megilletődésbe, ha fontolóra veszem a katonaság és az árvák megmentése közt fenálló psychikai kapcsolatot.

Ugy megtud indítani a képeslapok harctéri reprodukciója, mikor egy egy borostás állu marcona katona öklömnyi csöppséget emel ott a messze idegenben izmos karjaira s úgy elhallgatja gögicselő gagyogását!... Istenem! vaj mit érezhet ilyenkor az a hős katona ott belül, a szíve körül?...

Merthogy láttam ilyen képet akárhányat, — s ilyenek szeretem látni a mi katonánkat!

Ha ugyan odagondolok a drága embervértől gőzölgő csatateretkre... mintha látnám sorjában a halál vetését... itt is, ott is egy-egy haldokló hős... megtört szemében végsőt lobban az életöszton-, nemes, hazaszeretető, dobogó szívének billentyűjén már ott tartja kezét a halál, hogy a végső akkorddal lezárja az élet gyászos kesergőjét s hidegülő ajkáról csak egy kívánság szakad fel: »a gyermekeimet, kis árváimat ne hagyjátok el!«

Es ezt a kívánságot, ezt a szent, vérrel írt testamentomot végre hajtja a nemzet.

S ha a fonnyadó árvák ajkán felsír a panaszszó: »Nincs senki, aki mondaná: szeretlek gyermekem!«, — egy nemzet siet keblére ölelni a drága, a szent örökséget s a szeretet melegét odaszorítja legjobbainak pusztulásán gyötrődő szívéhez, átölelve, csókolgatva kiállja oda a hadiárvák felé! »Leszek gondozód, leszek anyád én!«

Felséges gondolat! A nemzet jövődö virágait nem engedí gondozatlanul elfonyadni, elhervadni az ország!

Nem! a részvét forró könnyeivel öntözi e virágos kertet most milliók serege, — megéreleli, nagyranöveszti, élieti a gondos szeretet s öszszegyűjti e drága virágot mind-mind abba az asyulumba, melyet a *nemzeti áldozatkészség* fog emelni a hadiárvák számára.

S az árvák e felsegített, a haza keblén nekiserdült, megemberkedett légiója majdan öszinte lelkesedéssel fog e szeretetért hálahymnuszt zengetni s viszonzásul mindig kész lesz arra, hogy visszaadja az országnak, amit tőle nyert: az életet!

Körmöczy Ernő, apát.

Hadifoglyokról, rézgálicról és termés kilátásról.

Balku Gyula gazdasági felügyelőtől.

A szántóföldek megmunkálása bevétele biztosítva van s vetetlenül azok a lerületek maradtak, melyek nem voltak a belvizek miatt megművelhetők. Sajnos ilyen terület a vármegye szántóföld mivvelés alatt álló területéből mintegy 30.000 kat. hold van.

A vármegye részére megállapított 13.250 hadifogoly munkás contingensből még mintegy 300 drb. az, a mi csak e hó folyamán fog megérkezni. *Ki nem elégíthető igénylés* van hadifoglyok iránt 5500 darabra. Ezek pótlására az orosz lengyelországi munkások, katonai munkásosztalok, szabadságolások, továbbá a gyári üzemekből aratásra felszabaduló fogolymunkások fognak szolgálni.

Az a körülmény, hogy a gazdák a katonai munkásosztalokat nem igen vették eddig igénybe s hogy a most hirdeteli s július 15-ig rendelkezésre álló orosz lengyel munkásokra csak mintegy 300—320 párra történt jelentkezés, megengedi, hogy a kapálási, széna és gabona le, és betakarítási munkálatok elé bizalommal nézzünk.

Gálic eddig 20 vagon bocsájtatott a vármegyei alispánnak rendelkezésére, mely a szőlősterület árányában lett szétosztva.

Az első 10 vagonból $4\frac{1}{2}$ kg. a II. ik 10 vagonból, mely csak most érkezik 4 kg. esik egy kat. holdra. Az első és második. 10—10 vagon szétosztása után egy kat. holdra öszszesen eddig $8\frac{1}{2}$ kg. gálic lesz kiosztva. A hiányzó mennyiség is kilátásba van helyezve.

Az őszi és tavaszi kalászosok általában jól állanak, s kedvező időjárás esetén jó középteremesre van kilátás.

Kapás valamint kerti és ipari növényeinkre is az időjárás eléggé kedvező volt.

Takarmanytermésünk mennyiség tekintetében kielégítő. Legelőink fütermése bő. Ezekből a lapályosabb helyek viz alatt vannak.

Gyümölcs fajtákban a termés kilátás a megye területén különböző. Különösen a hazaiak gyenge termést adnak.

Szőlők hajtásai szépen fejlődtek.

Állatállományunk egészségi állapota és kondíciója kielégítő.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Zombor, 1916. június 6. (Saját tudósítónktól.) Bács-Bodrogvármegye közigazgatási bizottsága ma, kedden tartotta dr. Purgly Sándor főispán elnöklésével rendes havi ülést, melyen az elnökön kívül jelen voltak: dr. Molnár Károly és Evetovits János bizottsági tagok, Scultéty Ferenc alispán, dr. Szabovlyeyits Dusan főjegyző, dr. Deák Béla főügyész, dr. Frank Mihály árvaszéki elnök, Fodor Mihály kir. pénzügyigazgató, Gramling Kornél kir. ügyész, Fuchs István műszaki tanácsos, Faragó János kir. tanfelügyelő, dr. Spitzer István főorvos, Balku Gyula gazdasági felügyelő, Skála Ferenc főállatorvos és Schick Gyula aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

A közegészségügy állapotáról dr. Spitzer István főorvos a következőket jelentette:

A hólyagos himlő még a hó első felében 100, a hó közepén 43, a hó végén már csak 8 esettel szerepelt kimutatásunkban. A hó folyamán Palonán lépett fel járványszerűen, azonban szigorú intézkedéseinkkel sikerült a járványt még csirájában elfojtani.

A *vörheny* 38 esetben lépett fel; összesen 78 beteg volt, kik közül gyógyult 24, meghalt 10, ápolás alatt maradt 34. Nagyobb számú betegedések a következő helyeken voltak: Magyar-kanizsán 7, Doroszlón 8, Topolyán 13, Zentán 25.

A *hasihagymáz* 1 esetben lépett fel Kulán. A *kanyaró* összesen 92 esetben jelentkezett. Járványszerű sehol sem volt.

Ronsoló toroklob 17 esetben lépett fel, ápolás alatt pedig már előzőleg 19 beteg volt. Egyéb fontosabb mozzanat nem fordult elő.

A *középitkezésekről* Fuchs István műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője eme jelentést terjesztette elő:

Az állami és törv. közutak állapota általában kielégítő. A fenntartási anyag szállítása folyamatban van.

Az engedélyezett utépítések közül: Az *ujvidéki-szegedi* trvh. közút 26.7—36.7 km. szakaszán az utpálya elkészült és átadott a közforgalomnak, mindössze 16 lejáró építése van hátra, melyeknek elkészítése szintén folyamatban van.

A *bács-bácsi* ut lejáró is kiburkolatták s így csak a póthengerelés van még hátra, amelynek foganatosítását gátolja azon körülmény, hogy a póthengereléshez szükséges kavics a vasúti forgalmi akadályok miatt még nem volt kiszállítható.

Tisztelettel jelentem továbbá, hogy a *piros-ujvidéki* trvh. közút 1.4—2.5 km. szakaszának átépítése munkálatainak biztosítására a versenytárgyalás f. hó 13-án már kiíratott. A *hercegszántói, bátonostori, dávidi és csátaljai vasúti állomásokhoz* vezető utak kiépítésére vonatkozó tervek elkészítése folyamatban van.

A *közadózásról* Fodor Mihály kir. pénzügyigazgató a következőket jelentette:

A kir. adóhivatalok által beérkezett eredmény kimutatása a vármegye területén a közadók állása májusban a következő:

Befolyt: *Egyenes adóban*: május hónap befizetett 1655738 k 14 f. Az 1916. évi január hó 1-től május hó végéig befizetett 3944940 k 82 f. A múlt év hasonló időszakában 3884518 k 20 f. Ez évben több 60422 k 53 f.

Hadmentességi díjban: május hónap befizetett 350 k. Az 1916. évi január hó 1-től május hó végéig befizetett 4162 k 05 f. A múlt év hasonló időszakában 9770 k 51 f. Ez évben kevesebb 5608 k 43 f.

Bélyeg- és jogilletékben: május hónap befizetett 255993 k 28 f. Az 1916. évi január hó 1-től május hó végéig befizetett 1062054 k 69 f. A múlt év hasonló időszakában 838557 k 21 f. Ez évben több 223497 k 48 f.

Fogyasztási és italdobban: május hónap befizetett 105084 k 22 f. Az 1916. évi január hó 1-től május hó végéig befizetett 501055 k 09 f. A múlt év hasonló időszakában 537331 k 07 f. Ez évben kevesebb 36275 k 98 f.

Tanítói nyugdíjban: május hónap befizetett 4550 k 46 f. Az 1916. évi január hó 1-től május hó végéig befizetett 73165 k 07 f. A múlt év hasonló időszakában 92143 k 58 f. Ez évben kevesebb 18978 k 51 f.

A *tanügy* állapotáról Faragó János kir. tanfelügyelő eme jelentéssel számolt be:

Az elmúlt hónapban meglatogattam az *adai* magán polg. fiú iskolát és a *bácsgyulafalvai* állami óvodát összesen 5 tanteremmel.

Az *adai* magán polgári leányiskola már mekaptja a nyilvánossági jogot, a *fiú iskolái pedig most van folyamatban.*

A vallás és közoktatásügyi miniszter a nem állami tanítók fizetésének rendezése céljából az elmúlt hónapban 800 korona *államsegélyt* utalványozott. Továbbá minden államsegélyes tanító és tanítónő 400—400, óvónők 300—300 és a zárdai tanítónők és óvónők 160—160 illetve 120—120 korona *háborús segélyben* részesült.

A kir. tanfelügyelői hivatal a vármegye intézetei között a megtrongált *kárpáti falvak felépítésére* 17414 kor. 30 fill. és az országos gyermekvédő liga javára 1063 kor. 59 fill. gyűjtött.

Az *állategészségügyről* Skála Ferenc főállatorvos a következő jelentést terjesztette elő: A veszettség 3, lakonykór 1, ragadós száj- és körömfájás 9, sertéspesztis 5 községben állapított meg.

A negyedik hadikölcsön.

A negyedik hadikölcsönre való bács megyei jegyzésekről még a következő tudósításokat kaplak:

Szenttamás. A negyedik hadikölcsönre a Szenttamási *Első Takarékpénztárnál* 336,800 koronát jegyeztek. Mind a négy kölcsonre való jegyzés összege 1,084,000 kor.

Palánka. A Palánkai Takarékpénztárnál a 4-ik hadikölcsönre való jegyzés összege 363,100

kor. Ebből az összegből maga a pénzüntézet 200,000 koronát jegyezt.

Szépliget. Községünk ismét igen szép példáját adta annak a nem hangos szólamokban, hanem tettekben megnyilvánuló hazafiasságnak, amely hazánk németajku lakosságát általában jellemzi. A negyedik hadikölcsönre Szépligeten jegyeztek:

A takarékpénztár r.-t.-nál	770 000 K
A szövetkezetben	101.000 >
A postán	4.000 >
A községnél	33.000 >
A délmagyarországi gazdaegyletnél	42 000 >

Összesen 950,000 K

Azonban jegyeztek szépligeti Szilbács, Bácsbóváros és Parrag községekben is, a melyek határában földjeik vannak, sőt más aláírási helyeken is, a mely jegyzések mindeneseire felülhaladják az egy millióhoz hiányzó 50,000 Kt, úgy hogy bátran lehet mondani, hogy Szépliget község lakosai a negyedik hadikölcsönre egy millió koronát jegyeztek, mind a négy hadi kölcsönre pedig 3,100,000 korona a jegyzések összege. A szépligeti takarékpénztár r.-t., melynek a fentiek szerint oroszlanrése van a jegyzések gyűjtése körül, az által érte el nagy sikereit, hogy a betéteket a hadikölcsön jegyzésre üzletfeleinek korlátlanul rendelkezésükre bocsátotta. Magának a takarékpénztárnak a saját részéről 500,000 korona hadikölcsönkötvénye van.

Palánka. A palánkai járásban a 4-ik hadikölcsönre összesen 3 700 550 koronát jegyeztek. Minthogy a lakosság túlnyomó része nemzeti-szerű, az eredmény igen kielégítőnek mondható. Zsigmond János főszolgabíró fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki, hogy a nemzeti ügynek melegen átérző jegyzőivel a sikert biztosítsa. Az összeg ekként oszlik meg:

Bácsbóváros	211.050 K
Bácsujlak	139 600 >
Borócz	139 000 >
Bulkeszi	388 850 >
Dunabölkény	442 250 >
Dunacséb	104 650 >
Palánka	693 750 >
Palona	120 600 >
Parrag	20 200 >
Ópalánka	100 050 >
Szépliget	938 500 >
Szilbács	90 500 >
Ujpalánka	93 900 >
Wekerlefalva	217,650 >

Óbecse. Az óbecsei járásban a 4-ik hadikölcsönre való jegyzés gyönyörű eredménnyel végződött. Az öt községből álló járásban 5 291 700 koronát jegyeztek. Minthogy a lakosság túlnyomó része nemzeti-szerű, dr. Balaton Gyula főszolgabíró alapos propagáló intézkedése fokozott elismerést érdemel. A főszolgabíró a napokban küldi be az alispánnak az eredmény részletes adatait tartalmazó kimutatást. A jegyzés ekként oszlik meg:

Óbecse. 3,010,900 kor. (A község mint erkölcsi testület 600,000 kor. jegyezt).

Péterréve. 783,600 kor. (A község mint erk. test. 500,000 kor. jegyezt).

Szenttamás. 1,148,650 kor. (A község mint erk. test. 100,000 kor. jegyezt).

Bácsbóváros. 203,250 kor. (A község mint erk. test. 50,000 kor. jegyezt).

Turja. 145,300 kor. (A község mint erk. test. 50,000 kor. jegyezt).

Óbecse és Szenttamás pótadóból fedezik a jegyzett összeget.

Abudai várostrom emléknappja.

Vértesi Károly a budai várostrom emlékére tartott ünnepségen mondott beszédét, melynek első és második részét már leközöltük, ekként fejezte be:

Budavár bevételkor öröm szállja meg a sziveket, ujjongás tör ki fent, lent, a Duna mindkét oldalán. Duna folyó mellett, széles emberfolyó támad.

Sólyom szárnyon repül a nemzetet megnyugtató hír, bizonyossá válna az egész hazában. Honvéd névtől lett hangos a főváros és ország. Hanghullámok a honvéd nevet diadalmasan hőmpolyogtatták. A hazafiak lelke egy nagy közösségbe forrt össze a véres harcjátékban.

De ni, füst felhő gomolyog, lobbanva száll az ég felé. Suttogás, butogás, találgatás az idegfeszítő várakozás, rettegő izgalom csendjében. Vészes hírek járnak kelnek. Ez bizonyára a lánchid katasztrófája, mondogatják ijedten a keserű szájjal járó emberek. Vérforraló izgalmak lobognak s a lelkek rémes aggodalma tör ki. A legerősebben rosszalótták, kárhoztatták a gaztetet.

Igen, a lánchidnál esett baj, ha nem is a hír teljes valósága szerint. Alnoch ezredes maga

gyűjtötte meg a puskaport, mikor azt a tüzérszolgája tenni nem akarta, parancsszóra sem.

Alnoch dicstelen végett ért, elpusztult ott a helyszínen, a lánchid éppen maradt, mert egy áldott kéz, a puskaporral telített hordókhöz vezető, ugyancsak puskaorosz facsatornán szakadékat támasztván, megszakadt a tűzvonal. Így, nem esett kár az ájtó magyar hadakban.

A felkelt nap szinompájában a fényszóró, világosító sugarainak az izzó aranyától a levegő melegedni kezdett, a történelmi név viselője: Görgel már sütkezhetett a népszerűség fényében. Az idő, Budavár bevételének az évforduló napja és a diadalkoszorúzóit fohadvezér életének az utolsó napja, egy napra esett tegnap, május 21-ikén.

Mikor belefutjak a diadalmi harsonákba, csakhamar hirt kelt, hogy Budavár a magyarok kezére került. Megostromálták, bevették, a kigyult örömiúzek világánál fénylő Magyarországot történet-könyvébe. A vár fölött történelmi levegő lebegett.

Kik vették be Budavárát? Kik irtak fénylő Magyarországot történet-könyvébe?

A régi, dicső, glóriás nevű magyar honvédek, kiket a magyar nép szívébe zárt, akiket nemzedékek bántottak és akiknek a háborús beszédét, hol felrepedő örömmel, hol meg ebusuló szívvel hallgatták, emberföltötti vitéz tetteiket nemzedékek bántották.

Isten nyugtassa azokat, kik a természet megmáshatatlanságát a végső adóját lerótták, a bajtársak egykor zárt sorából elmentek, pihenőre tértek és nem jönnek többé, soha vissza, mert az örök emlékezetbe vonultak.

Tartsuk lelkünkben a pantheonjukat. Álmodjanak független boldog Magyarországról.

De ti szemünknek az öröme a létben, itt vagytok még drága, öreg honvédek! Itt vagytok, hogy emlékeztetek az elhunyt, hősi halállal kimúlt bajársaitok iránt lerójjátok a kegyelet adóját koszoru tevéssel.

Szólok rólatok sok jó kívánsággal.

Föltettek az esztendők eljárta, elfutottak, elrajzoltak, de az idők rendjén és az új idők levegőjén éleiben maradtatok, pátriárkák és nesztorok lettetek. Habár magas életkorotok megnyomta a vállatokat, hangoztatjuk mégis felétek körömben: Isten nyújtsa életeket minden magyaroknak az öröme még tovább, továbbra, sokára, hogy megfogva lelküket, késő nemzedéknek legyetek a hazaszeretében tanító mesterei. Beszélhessetek, krónikázhattok végső lehelletig az elmúlt dicső magyar világról, magyar szabadság háborúról, mert a ti koreszméitek győzve vagy legyőzve, mindig élni fognak a magyar lelkekben.

Mi pedig, a régi honvédek körében felmelegedvén bennünk a hangulat, erős gyökert vervén bennünk a hazaszeretést és az összetartás érzése, mely függetlenségünk, önállóságunk, erősségünk erőfejtései, nemesebb valónkól önként fakadó érzettel, hálattal és elismeréssel mondjuk a honvédek közös sírkamarájánál összegyűlt maradék 48-as honvédeknek, hogy nektek, kiket babér és a történelmi halhatatlanság fénye övez, nektek, kiknek a fenyverténye a történelemé, nektek, dicső honvéd apáink, köszönhetjük azt, hogy az idők újabb rendjén is Él magyar, áll Buda még.

H I R E K.

A képviselőházból.

Szerdán kezdték a harmadik háborús indennitás tárgyalását.

A folyosók már a korai órákban megfellek. A munkapárti folyosón báró *Vojnits* Sándor volt az inspekciós pártja részéről. Sorra köszöntötte hivat, akik között sok volt a bácskai is. Megyénk követi közül eljöttek: dr. *Konyovits* Dávid, báró *Hammerstein* Richárd, *Zákó* Milan, *Szutrély* Lipót, *Janiga* János. Külön csoportokban tárgyalták az aktuális eseményeket, miközben hozzájuk csatlakozott a vezér, báró *Vojnits* István. Persze nyomban ostromló kérdések zudultak feléje.

»Meddig tart az orosz offenzíva? Nem sejt-e magában óris veszedelmet? Nincs-e különös ok a rettegésre?»

Ilyen és ezekhez hasonló kérdések halatszottak.

Vojnits báró felelet helyett jóízűen mosolygott, ami azt jelenti, hogy a dolgok állása biztató, reménytel. A hívek meg is nyugodtak. De valaki mégis ezt a megjegyzést kockáztatta meg:

— Hiszen minden szép, minden jó; csak az érthetetlen, hogy az oroszok a volhyniai várháromszöget, Rovnot, Dubnot és Luckot ilyen gyorsan bevették.

A vezér, aki a hadviselés minden mozzanatáról alaposan van informálva, rögtön átlátott a szítán, nem ült föl a cselekedésnek, hanem a következő jóízű felelettel intézte el a kérdést:

— Hát az igaz, hogy gyorsan foglalták vissza az említett erődöket, de ennek igen nagy előnye van...
??!

A képviselők feszült érdeklődéssel lesték a magyarázatot.

— ... Az, hogy gyorsabban tudtuk meg.

Vége is szakadt nyomban a háborús témának.

Helyette szóba került az *apatini képviselőválasztás*. Na most csak megtudnak valamit a vezértől. E sorok írója úgy intézte eziránt a kérdést, hogy a válasz elől ne lehessen menekvés. Báró *Vojnits* István felelt is, de nem volt benne köszönet.

— Tölem kérlek, hogy ki lesz az apatini jelölt? Erre a választókon kívül csak egy ember illetékes feleletet adni; ez a férfit pedig a *főispán*.

A társaság jól tudta, hogy a vezér tudja már, hogy ki az új jelölt; hiszen mint pártvezérnek, első sorban az ő felfogása az irányadó. De mégis jóleső érzést keltett bennünk a felelet. A főispán iránt érzett bizalmat és megbecsülést látták benne megnyilvánulni.

Többen keresték is *Purgly* főispánt, akiről tudták, hogy e napon Budapestre érkezik, mert gróf *Tiszával* és báró *Vojnits* Istvánnal fontos ügyben való tárgyalása van, melyet már a múlt szombatján kezdtek meg, de a miniszterelnök elutazása miatt félbe kellett szakítani.

Az ülés 11 órakor kezdődött. A pénzügyminiszter kilenc, a közoktatásügyi miniszter pedig három törvényjavaslatot terjesztett elő. Az indemnitást ismét dr. *Hege-düs* Lóránt ajánlotta. Ezuttal is telt Ház — az összes miniszterek is jelen voltak — leste az okos szót a kitünő államférfi ajkáról. Az előadó azonban — a képviselők nagy meglepetésére — igen röviden nyilatkozott. Referációját csak 10 percig tartotta. Nyilván azért szabta rövidre gondolatait, mert tudta, hogy a miniszterelnök a háborúról fontos nyilatkozatot kíván tenni, s így nem akarta megvárni.

Gróf *Tisza* István a töle megszokott férfias nyíltsággal jelentette be, hogy az oroszok offenzívájukkal jelentékeny sikereket értek el. De okfejtése során világosan kitűnt, hogy bajra, aggodalomra semmi ok sincs. Minden mondatából a bizalom és remény csillama sugárzott ki. Beszédének politikai és hadviselési hatását fokozta az az örvendetes és államjogi tekintetben igen kedvező körülmény, hogy a külügyminiszter ismét a magyar képviselőházban, *Tisza* révén válaszolt *Grey* angol külügyminiszternek. A miniszterelnök beszéde és a külügyminiszternek általa felolvasott nyilatkozata pártkülönbség nélkül kitünő benyomást tett.

Fényes esküvő. Dr. *Marschall* Ferenc földm. miniszteri fogalmazó, dr. *Steuer* György min. titkár, a honvédelmi miniszterium mezőgazdasági A. osztály vezetője, lapunk munkatársának sógora a napokban tartotta *Budapest* esküvőjét *Weismayr* Matilddal, *Weismayr* Ferenc temesvári nagykereskedő, az oltani társadalom egyik vezetőférfijának leányával. Az esketési szertartást a terézvárosi templomban dr. *Glatzfelder* Gyula temesvári püspök végezte, aki a fiatal párhoz szárnyaló gondolatokkal teli költői szépségű beszédet intézett. Násznagyok voltak: dr. *Steuer* György és *Pohl* József bécsi nagykereskedő. Délben a *Bristol* szállodában fényes terített ebéd volt, melyen *Blaskovits* Ferenc apát,

dr. *Steuer* György min. titkár és *Ferch* kanonok lendületes felköszöntőkben éltették az új házasságokat.

Dr. Kuhl Lajos. Kuhl Lajos vármegyei aljegyzőt, a főispán titkárát e hó 10-én szombaton déli 1 órakor a jogtudományok doktorává avatták a budapesti egyetemen. Kuhl már 2 évvel ezelőtt tiszta kitüntetéssel szerezte meg a jogtudori oklevelét. A közoktatásügyi miniszterium a királyi gyűléssel való promócióra terjesztette föl a kabinetirodához, mely azonban a miniszter ajánlását nem vehette figyelembe, mert régebbi följelentések más irányban való döntésre indították.

A honvédkerületi parancsnok parancs-örtisztje. A honvédfőparancsnok *Latinovits* Marius főhadnagyot, néhai lapvezérünk, *Latinovits* Pál fiát *Braun* altábornagy, honvédkerületi parancsnok mellé parancsörtiszté rendelte ki.

Katonatisztek kitüntetése. Thurzó Béla és ifj. Thurzó Lajos titeli főhadnagyokat a király a signum laudissal tüntette ki.

Kitüntetett állatorvos. A király *Gerő* Árpád sajkásszentiváni körállatorvost az ellenség előtt tanúsított bátor és önfeláldozó magatartásáért a vitézségi érem szalagján az arany érdemkeresztel tüntette ki. Megyebeli földink, több mint egy évtizede óta látja el közmegegyezésre az állat egészségügyi teendőket a titeli járásban.

Házasságok. *Simon* János pacseri községi jegyző a napokban tartotta esküvőjét *Dimitrivits* Dusánka oltani tanítónővel.

Vámos János tanár házasságot kötött *Zentán Hevér* Etelkával.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát, Szabadkán.

Eljegyzés a harctéren. Ifj. *Thurzó* Lajos titeli főhadnagy, ki most a 68. gy. ezred kötelékében a harctéren küzd, ott eljegyezte báró *Neustein* Félixné szül. *Milosevits* Emmát.

A péterrével ipartestület ismét sikeres hadi jótékony estélyt rendezett, mely 350 koronát jövedelmezett. Felülfizettek: Dr. *Szarcevic* Jenő 20 kor., *Adler* Józsa 4 kor., N. N. *Horváth* csendőr őrm., *Szalai* Károly 260—260 *Jakovlevity* Izidor, *Korponai* Mátyásné, *Ott* Rezsóné, *Tobzity* Milán, *Gatty* Lázár, *Kovács* Ignác, *Kiss* Sándor, *Adler* Henci, *Adler* Józsa, *Klenovics* János, *Zsivojnovics* Dusan, *Magosi* István 2—2 kor., *Varga* Lajos 140 kor., *Fischer* Lenke, *Balubzity* Arsen, *Bugarszki* Tódor, *Mainszki* Milan, *Horvát* Elek, *Tomasev* Tanasztia, *Czvejánov* Sándor, 1—1 kor., *Viskovity* Gyököné, N. N. *Topalszki* Maxi, *Topalszki* Adám, 40—40 fillér.

Hadisegélyek kiosztása Csurogon. Csurogon — mint nekünk írják — igen szép intézmény folytatja nemes működését. A háború kezdete óta jöletti bizottság működik, mely a támogatásra szorulóknak heitől-hétre nagyobb segélyeket folyósít. Az intézményt *Kékity* József nagy ügyszeretettel irányítja.

Hősi halál. *Sommer* Ferenc újvidéki százados az orosz harctéren hősként elesett.

Halálozások. *Aradszky* Jakab passéri gör. keleti esperes piébános a napokban 86 éves korában meghalt. A község és környéke ezreinek meghatározó részvételével temették el. Nagyműveltségű, népeért ideálisan rajongó pap volt, akit mindenki szeretett és becsült.

Özv. Szegehő Gézné, szül. *Tripolszky* Gizella a napokban 58 éves korában meghalt. Az elhunyt közlitzteit urnőben dr. *Tripolszky* Aladár zeniai kir. közjegyző és *Tripolszky* Béla bácsi jegyző nővérüket gyászolják.

Puchert Márton 44 éves korában meghalt. Zomborban temették el.

Heim Fülöp újvidéki földbirtokos a napokban 61 éves korában meghalt.

Fuchs György újvidéki vendéglős a napokban meghalt.

Garam Kálmán ny. posta és táviró írtiszt a napokban 76 éves korában Zomborban meghalt.

Hirth Aladárné 26 éves korában Szabadkán meghalt.

Fried Samuné Baján 49 éves korában meghalt.

A martonosi község háza átalakítása. Martonos község előjárósága 1916. május hó 15-én árlejtést tartott, a község házának jegyzői lakkáá való átalakítására. Ajánlatot adott be *Tóth* Isaszegi János (Báctopolya) 24 000 K összeggel. Ajánlata elfogadott.

Egy zenenövendék sikere. *Abraham* Pál apatini zeneakadémiai növendék a budapesti zeneakadémián, ahol tanulmányait folytatja, nagy sikert ért el gordonkajátékával.

Köszönetnyilvánítás. Nemes szívének, emberbaráti érzésének, szeretetének és nem mindennapi lelkületének ékesszólóan gyönyörű tanúbizonyságát adta egyik közkedvelt kollégánk, dr. *Pavkovic* Milutin bácsföldvári községi orvos. Megyénk orvosi fiókszövetségének kétezer koronás alapítványt juttatott, módot nyújtva, ezzel egyrészt Szövetségünk izmosodására és erkölcsi szerepének minél tökéletesebb betöltésére, másrészt alkalmat szerezhetünk így, hogy szeretett kollégánk iránt táplált rokonszenvünknek kifejezést adjunk, egyszersmind nevét megörökítő nagylelkű adományáért őt e nyilvános uton is, őszinte kollégális szívvél köszöntjük és üdvözöljük — A Bács-Bodrogvármegyei Orvos- Fiók Szövetség nevében.

Dr. Madarász Lipót,
fiókszöv. pénztáros.

Gyermekszereget. Újvidéken *Kuhanec* Katalin 16 éves leány afőlötti bánatában, hogy atyja a harctéren megsebesült, marólugkórdatot ivott. Öngyilkossági kísérletében azonban a gyors orvosi beavatkozás megakadályozta.

A szépligetű husárok címen azt irtuk, hogy Szépligeten 11 kor. a marhahus ára. Dr. *Payer* Ferenc községi orvos annak kijelentésére kért föl bennünket, hogy levelezőnknek ez a hirdadása téves, mert a hus ára Szépligeten csak 6 korona.

A halottnak mondott hadapród. Felsőkabolról jelentik eme érdekes esetét: *Braun* Emil, felsőkaboli divattárukereskedőnek *Rezső* nevű fia, mint a hatos honvéddalozogzrednek hadapródja került a délnyugati harctérre, ahonnan *Magli* Gyula zászlós és *Wolf* István hadapród f. évi április 8-án tábori levelezőlapon arról értesítették bajtársuk Felsőkreolban élő szüleit, hős fiuk március 27-én az ellenséggel vívott kemény harcban, a magyar katona vitézségéhez méltóan verekedett, de ellenséges gránáttól a becsület mezején hősi halált halt. Április 24-én *Magli* zászlós katonáinak kihalgatása után bővebb részletekkel írta le a hős kadett vitézségét és halálát. Néhány nappal utóbb a *Vöröst* kereszt tudakozódó intézete, valamint dr. *Schweitzer* Dezső népf. hadnagy, századparancsnok is megértesítették *Braun* Rezső hősi halálát. *Singer* Hermann budapesti honvéd, az elesett hadapród rokona arról értesítette *Braun* hozzátartozóit, hogy ráakadt az elesett hős sírjára, melyeket hűséges bajtársai feldíszítettek és *Braun* Rezső nevével láttak el. Ennyi egybehangzó hír után gyászborult a mélyen elsomorodott és lesújtott család, mely megható gyászjelentésben parentálta el a hős kis kadettet, sőt a holttest hazahozatala iránt is tett már intézkedéseket, amikor május 18-án váratlan és örvendetes fordulat állott be. A hadapródtól levél érkezett öccséhez melyben tudatja, hogy olasz hadifogságba jutott. Egy héttel utóbb a szülők is kaptak egy levelezőlapot fiuktól, amelyet saját kezeirásával írt meg és amelyben értesítette a bánatos, gyászoló szülőket, hogy hadifogságba került és jelenleg egy olasz grófi kastélyban van, mely kórházzá van átalakítva és jól érzi magát és vágyódik szülei után.

A zombori pénzügyigazgatóság fateszerése. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 1916. május 6-án versenytárgyalást tartott cser, tölgy, gyertyán vagy bükkfa szállítása tárgyában. Ajánlatot tettek: *Léderer* Leó (Zombor) m³-enként 3350 K *Blau* Rezső (Mohács) vagononként 530 K val. *Mérő* Ignác (Zombor) puhafára m³-enként 1625 K val. *Léderer* Leó ajánlata elfogadott.

Sikertelen kényszeregyezés. *Bernold* Lipót és fia újvidéki múlakatos és asztalosárugyári cég (M. K. L. f. évi 16. sz.) csődönkívüli kényszeregyezési tárgyalása eredménytelen marad. A cég összes tartozása 144 212 K, amivel szemben a vagyon 79 624 K. Az egyezési tárgyaláson a cég a legnagyobb hitelezője nem fogadta el a felajánlott 30%-ot és így az újvidéki törvényszék a cég ellen elrendeli a csődöt.

KÖZGAZDASÁG.

A jövő évi répafieldolgozás érdekének biztosítására az OMGE-ben a cukorgyárosok tanácskozást tartottak, a melyen néhány répatermelő is részt vett. Az értekezlet a nyerscukor alapárát az 1916—17-iki idényre 40 koronában kívánja megállapítani. Az ez évi cukorrépa-termelés átvételi árát serkentés céljából q-kint külön 150 K s hadi pótlékkal óhajtának megjavítani, a mit az állam fizetne a fölemelendő cukorilletékből. Szóba került a német példa, a mely szerint a nyerscukorár 15 márkára emelése és a répa árának 75 pfenniggel való javítása a termelés folytonosságát elősegítette.

A magyar lótenyésztés tanulmányozása. Szegedről írják: A boroszlói mezőgazdasági kamara nyolc tagja, Klitsina elnök titkos kormánytanácsos, Rotkirch gróf királyi szertartásmester, von Damnitz tábornok, Meltenheimer gazdasági tanácsos, Roenkendorf, Seidlitz és Kurzbach mentelleparancsnokok a népies magyar tájfajtalótenyésztés intézményeinek tanulmányozására Szegedre érkeztek és rövid tartózkodás után előbb Makóra mentek, az ottani ménállomás megismerésére, majd innen Mezőhegyesre és vidékére utaztak. A tanulmányozásról szóló állami intézmények híre úgy látszik bejárta már Németországot is, holott idehaza minálunk ugyszólván kötélen kell fogni a közvetlenül érdekelteket lótenyésztő kisgazdákat arra, hogy az intézményt figyelemre méltassák.

Mezőgazdák felmentésének meghosszabbítása. A honvédelmi miniszter távirati uton intézkedett, hogy a 10.100 elnöki számú rendelete alapján az illetékes járási tisztviselők, illetőleg városi hatóságok 1916. szeptember 1-ig nemcsak a legénybeli, hanem mindazoknak a havidíjazsolt mezőgazdáknak főmentését is meghosszabbítsák, akiket a honvédelmi miniszter vagy hadügyminiszter meghatározott időre mentett fel és felmentésük május 31-én vagy augusztus 31-ike előtt lejár. A honvédkerületi vagy a katonai parancsnokságok által ideiglenesen szabadságotatott mezőgazdák szabadságát ugyan csak 1916. szeptember 1-ig a szabadságot engedélyező honvédkerületi parancsnokság meghosszabbíthatja.

Szerkesztői üzenetek.

B. Á., Péterréve. Miután már más lapnak is megküldte, rövidre kellett szabnunk.

Főt. B. A., Wien, Gassergasse. Levélben küldték el.

G. J., Reichenhall, Pension Henckel. Sorát ejtjük.

Dr. P. M., Olasz hadszíntér. Csak olyan közleményeket használhatunk, melyek más lapban még meg nem jelentek. A legutóbbi küldöttet már a halasi lapban olvastuk.

B. L., Zágráb, Akademicki trg. 9. Köszönjük. De már előzőleg a hivatalos lapban olvastuk, s így annak adatai alapján irtuk meg.

W. S., Bácsalmás. Föltétlen megvan reá a törvényes alap. A jelzett két okmányt mellékelje a kérvényhez. Bélyegmentes. Ugy írja, mint tudja. A miniszteriumban nem a forma, hanem az érv a fő.

L. T., Bácsordas. Továbbítottuk.

D. K., Zenta. Nem lehet.

V. K. Bpest, Andrassy-ut 61. Budapesten van.

Hosszas tépelődés. Nem közölhető.

Cz. M., Topolya. Néhány nap múlva elküldjük.

I. J., Jánoshalma. Valószínű, hogy ilyen felszereléssel figyelembe veszik.

G. T., Császartöltés. Bajára tették át.

G. M., Pécs. Annak idején megírjuk.

A kiadóhivatal vezetője: **Herz Nándor.**

RÓZSAPAPRIKÁT nemeset 11 Kor., rózsapaprikát 9 Kor., gulyáspaprikát 7 K 50 fillérről kilóját utánvétellel szállít — **BOJA ISTVÁN SZEGED.** 1—10

Néhány láda tojást ki szállitana nekem hetenként legmagasabb napiárban? Címet megadja a »Bácsmege« kiadóhivatala. 1-3

Bor, törkölypálinka, rum, cognac, és málnaszörp eladó. — **Schmidt János, Bácsfeketehegy.** 4—2

Vegyes fölvágotat vennék hetenként 50 kilogrammot. Ajánlatokat kettős borítékban H. N. jellel a »Bácsmege« kiadóhivatalába kérek. 3—2

Az egész vármegye tudja már, hogy **Soós Károly artézi fürdője**

Öbecsén

az egészségesnek és a betegnek egyaránt **kincset ér.**

Udit, frissit, erősít! Az elpetyhűdt testben az elsőfürdés után friss vér kering.

Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

Kedvezményes jegyek! — A legjobb időbeosztás!

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN.** ALAPITTATOTT 1876

Olcso áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű butorokat.

Írásbeli munkát vállal olcsón joghallgató. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 1—3

A csodás hatású FÖLDES-féle

MARGIT-szappan

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen

Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzsirokból készült, kellemes szagu, kitünően habzó szappan igen kiadós, miért is a családi használatra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

eltüntet szeplőt, májoltot, miteszert, pattanást. A porusokat alaposan kitisztítja s biztos és gyors hatása folytán ugyszólván

lemossa

a bőr tisztátlanságát, úgy hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. Világhírét pedig annak köszönheti, hogy egyszersmindenkorra elmulasztja

a szeplőket.

Ára 1 K. 20 f. Kapható minden gyógytárban s drogua-kereskedésben. Hozzávaló Margit-Créme 1'20 és 2'40 K-ás téglékben Margit-Pouder K 1'20. Gyártja:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Diana sósborszesz

legjobban bevált háziszor.

Kis üveg 60 fillér, közép üveg 1

K 50 fillér, nagy üveg 3 korona.

Főelárusítóhely **DIANA KERESKEDELMI R. T.**

eladási osztálya **BUDAPEST,** Nádor utca 6.

Szabadkai főraktár

KLEIN GÉZA

fűszer, festék és délygyümölcs kereskedése

Olcso pénzt 5.75—6% kamattal gyorsan közvetíti ifj. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsai Takarékpénztár titkára Torzsán.

Raab Károly hangszerkészítő ZOMBOR

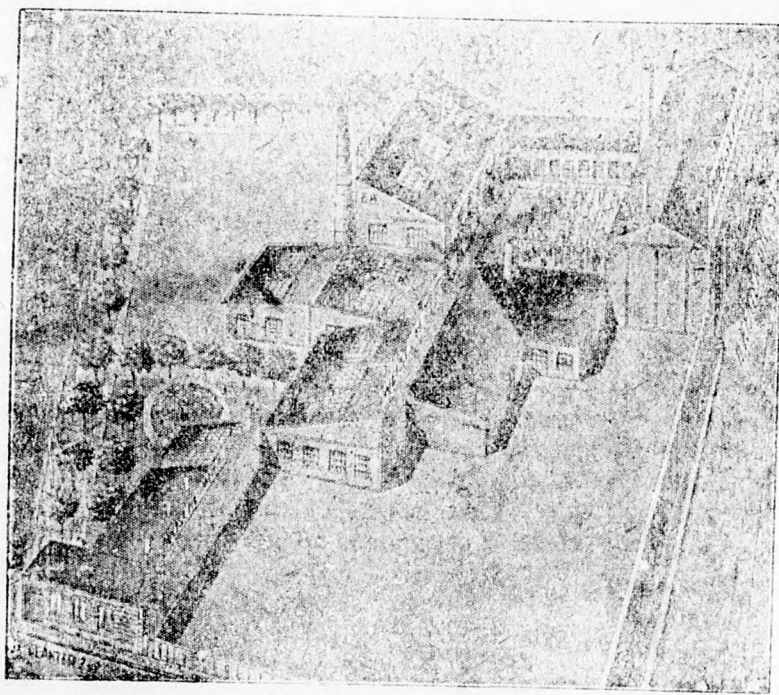
Telefon szám 237.

Ajánlja nagy **zongorarakartárát.**

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is.

Förster zongorák egyedüli raktára.

WEISZ HERMINA

ezelőtt **SZÉVIN KÁROLY**

Alapítva 1830. — Telefon 124.

ruhafestő- és vegytisztító-gyára

UJVIDÉK,

II., KENYÉR-UTCA 51. SZ.

Fest és vegyileg tisztít férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, sztór, függönyöket, napernyőket, kezttyüket, stb.

Legolcsóbb árak. Elismert jó munka.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok.

Horvát Országos Bank R.T. Fiókja Szabadka

Áruosztálya raktáron tart mindennemű gazdasági gépeket nevezetesen: Eredeti amerikai »Osbern« marokrakó gépeket, melyeknek ára 1000 korona. — Kitünő belföldi gyártmányu »Biztos marokrakó arató-gépeket, melyeknek ára 900 korona. — Eredeti svéd és belföldi gyártmányu fűkaszáló-gépeket, melyeknek ára 550 korona. — Cséplőgép készleteket gőz- és benzinajtással. Raktáron tart továbbá az arató-gépekhez szükséges köszörülő-gépeket és köszörülő-köveket és mindennemű gazdasági gépeket.

Viszontelárusítók engedményben részesülnek.

»Bácsmege« vállalati nyomdájából (Számmer Imre-féle nyomda Székesfehérvár.)